

بەرهەمهێنانی نهوت لە هەریەمی کوردستان پیش درۆن و پاش درۆن

20-07-2025

نووسەرەكان

مەحموود بابان

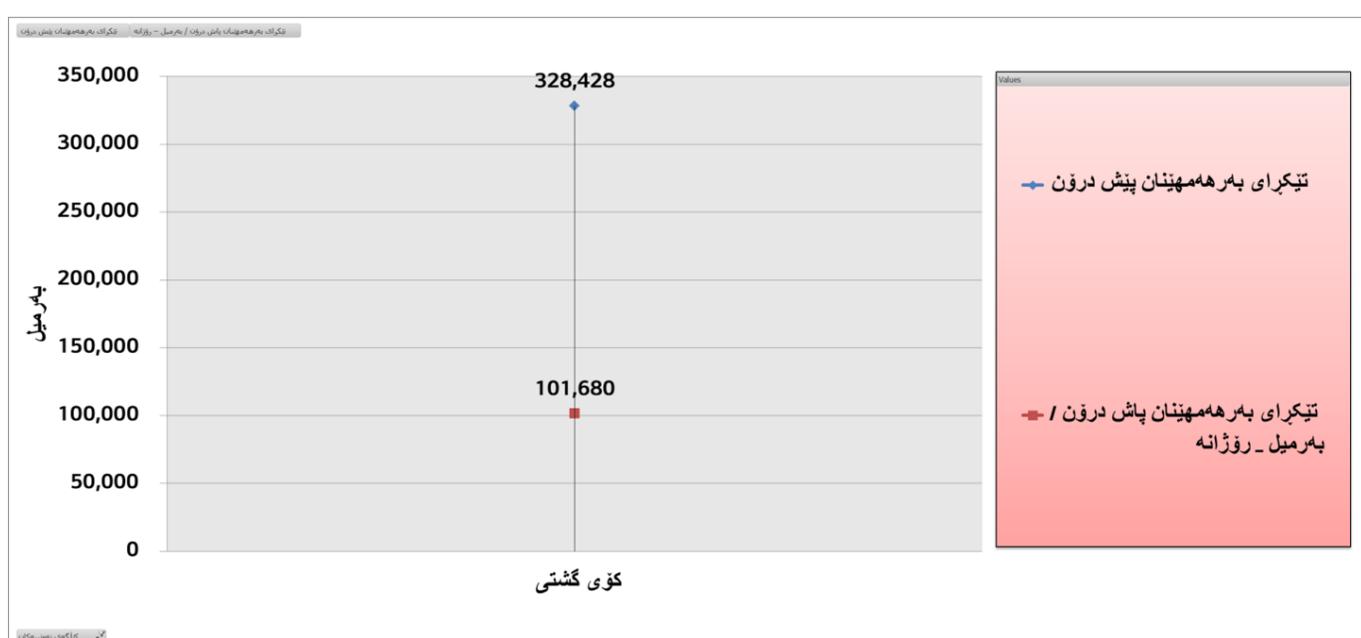
کورتە : رۆژانی 14 بۆ 16-ى تەممۇوز 2025 كىلگە نەوتىيەكانى سنوورى پارىزگای ھەولىر و دھۆك بە درۆنى بۆمېرىزىڭراو كرانە ئامانج، تاوهەكى ئىستاش درۆنبارانكىرىدىنى سنوورە جياوازەكانى ئەم دوو پارىزگايە بەردەۋامە و رۆز بە رۆزىش ژمارەكە روو له زىادبوون دەكات، سەرەزاي لىدوانەكانى ئەمريكا، عىراق و داواكارىي ھەریەمی كوردستان بۆ راگرتىنى ھىرشنەكان.

ئىستا دوو له سەر سى زىاترى بەرھەمھىنانى نەوت لەھەرىمى كوردىستان راگىراوه و كۆمپانيا كان و وەزارەتى سامانە سرووشتىيەكان ئامازە بە زيانىكى كەورە لە زېرخانى بەرھەمھىنانى نەوت لەھەرىمى كوردىستان دەكەن، كە ئەمەش لېكەوتى راستەوخۇي ھەبۈوه لە بازاردا و بۇ ھەر تۈنۈك لە بەرھەمە نەوتىيەكان (17-07-2025) نىزىكى 30 بۇ 40 دۆلار گۈانتر بۇوه و ئەگەر يىش ئەم دۆختەي ئىستا بەردەۋام بىت، ئەۋا نىرخەكان زىاتى بەر زەدەنەوه.

ههرووهها کۆی گشتی بەرهەمهینانی نهوت له ههريئىمی كوردىستان دابەزبۇھ و رۆزانە كەيشتۈوهە 101 ھەزار و 680 بەرمىل، كە ئەمەش نزمىرىن ناستى بەرهەمهینانی نهوتە له كىلگە نەوتىيەكانى ههريئىمی كوردىستان لە چارەكى دوووهەمى 2015-2016.

پیش درون ظاستی بهره‌مندی نهادت له 12 کیلگهی نهادتی و گازی له هه‌ریمی کورستان 328 هه‌زار بهرمیل بوده، که 15 هه‌زار و 819 بهرمیلی گازی کوئندینسیتی کوئرمور بوده. ظایستی بهره‌مندی نهادت بهوهی دانه‌گازیشده 101 هه‌زار و 680 بهرمیل نهادته.

خسته‌ی به‌کدام: کف، گشتنی، ظاستی، به‌رهه‌مهنگانی، نهادت بخش و باش درون‌ی 2025

ئەم ھىزىشانە كارىگەرىيەكى زۇر گەورەيان لەسەر چىرۇكى نەوت و گاز لە ھەرىمى كوردستان دەبىت، چونكە ئەم ھىزىشانە لە كاتىكادىيە مانگى ئازارى 2023-مەدەن، ھەممۇ پەرپىددان و ھەپەرەيىنانىكى نۇنى كۆمپانيا نىۋەدەولەتتىيە نەوتىيەكان لە ھەرىمى كوردستان وەستاوه. ئېسلىتە ئەم ھىزىشانە زېرخانى ئېستاي كۆمپانيا كانى كردووھە ئامانج و بۇوەتە ھۆى كەمبوونەوەدى بەرھەمھىنەن و گەيشتنى بە سفر لەلایەن كۆمپانيا نىۋەدەولەتتىيەكانەوە لەسەنۋورى ھەولىر و دەھۆك. بەپىن پېشىكە وتنەكان لە داھاتوودا، ئەگەر دامەزراوەكانى كىلگەي نەوتى خورمەلە بىكىرت بە ئامانج بىن فرۇڭكەي بىن فرۇڭكەوان، ئەوا ئاستى بەرھەمھىنەن بە دلىيابىيەوە لە تەواوى ھەرىمى كوردستانى عىراق دەگانە نىزكەي سفر.

ههرووهها مه بهستي پشت ئەم هيڭشانە ئالۇز و جۇراوجۇرە. بەشىوھىيەكى سەرەكى، ئامانجيان ڙېرخانى پىشەسازىي نەوتى هەرىپى كوردىستان بۇوه، نېيشاندان تواناي تەكىنikiي بەرزى هيڭشىكارەكان و توانايان بۇوه بۆ لىدان لە هەر شۇينىتىك و لە هەر كاتىك بەبن گۈنكىدان بە دەرئەنچامەكان.

خالیکی دیکهش ئەوهە، کە کىلگە نەوت و گازىيەكانى هەرپىمى كوردىستان تائىستا سىستەمى پاراستنى پۇيوىستىان نىيە؛ هەربۆيەش كارىگەرىيەكى ئەم ھېرىشانە لىكەوەتى كەورە ئابۇورى و زيانى زۇرى بەزىرخانى ئەم پىشەسازىيە كەياندۇوه، تەنانەت كىلگە نەوتى شىخان كە لەلايەن كۆمپانىيە گەيلەن كىستۇن بەريتانييەو بەرپۈچەبرىت، بەھۆي مەترىسييەكانەوە بېرىارى راڭرنى بەرھەمهىننانى نەوتى دا، کە تاۋوەكە ئىنسىتا ئەتمامانى نەگىراوه.

لهراستیدا که مبوونه‌وهی ئاستى بەرھەمھىنانى نەوت بەریزەي 70% تەنیا زيانى بە كۆمپانيا نەوتىيەكان و داهاتى ھەرنىمى كوردستان لەم كەرتەوە نابىت، بەلكو كاريگەرى راستەوەخۇ لەسەر پالاوكە نەوتىيەكان و نىخى بەرھەمە نەوتىيەكانى بەتاپەتىش بەنزىن دىنىتە ئاواوە لە رەزان، داهاتەودا، ئەكە، بەخىدا، حارەسىنەڭ نەدۋەتنەتە.

ئىستا جگە لە كىلىڭە نەوتى خورمەلە و سەرقەللا لە هەموو كىلىڭە نەوتىيەكانى دىكەي ھەرىمى كوردستان بەرھەمهىنانى نەوت راگىراوه و دىيارىش نىيە كە كۆمپانياكان دەستدەكەنەوە بە بەرھەمهىنانى نەوت وەكولە گرافىكى خوارەوەدا ھاتووه.

خسته‌ی دوچرخه‌سواری نهاد بیش و یاش درون له 2025

